เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

เพลินในกิเลสมีแต่ความทุกข์ร้อน

ก่อนจังหัน

พระเวลาเราไม่อยู่ยิ่งเป็นเวลาเข้มงวดกวดขันนะพระน่ะ เวลาหัวหน้าไม่อยู่ยิ่งเป็นเวลาเข้มงวดกวดขัน เหมือนกันกับในบ้านเขา พ่อไม่อยู่หรือแม่ไม่อยู่ ลูกเต้าที่อยู่ในบ้านต้องเป็นผู้เข้มงวดกวดขันในการรักษาสมบัติทุกสิ่งทุกอย่าง อยู่ในความรับผิดชอบของลูกทั้งนั้น อันนี้ก็เหมือนกันอรรถธรรมเป็นสมบัติอันล้นค่า ต่างคนต่างรักษาอย่างเข้มงวดกวดขันนะ ด้วยความมีสติมีปัญญารอบตัวตลอดเวลา พิจารณาเหตุการณ์รอบด้านด้วยความมีสติธรรม ปัญญาธรรม จะมีความเฉลียวฉลาดและสงบร่มเย็นไปเป็นลำดับลำดา นี้เป็นจุดสำคัญมากนะ เราจะไปที่ไหนมาที่ใดมีความวิตกวิจารณ์กับพระในวัดในวาแล้วกระจายออกไป ผิดปรกติกับที่เราอยู่ที่นี่นะ ต่อไปนี้จะให้พร

ประการหนึ่งพวกสัตว์พวกไก่พวกอะไรมีหลายประเภทสัตว์ในวัดนี้ ใครอยู่ในจุดไหนให้คอยดูแลรักษานะ ถ้ามันตบมันตีกันให้ไล่ทุกแห่ง ไก่ละสำคัญมาก ถ้ามีตบมีตีกันที่ตรงไหนให้ไล่ตีมันเลย นั่นเรียกว่าสอนสัตว์

หลังจังหัน

ลำปางนี่เราไม่ค่อยได้เที่ยวนักนะ ไม่เหมือนเชียงใหม่ เชียงใหม่นี่เราอยู่ที่นั่น จำพรรษา เที่ยวหมดแหละเชียงใหม่ ตั้งแต่แรกก็เที่ยวหมด นอกนั้นก็ผ่านไปผ่านมา ๆ เชียงใหม่เที่ยวมากกว่าเพื่อน เราอยู่ที่เชียงใหม่ปีหนึ่ง จากนั้นก็ไปมาเรื่อย ๆ จังหวัดอื่น ๆ แถวนั้นก็ไม่ค่อยได้ไปพักจริง ๆ เพียงแต่พักแล้วผ่าน ๆ เฉย ๆ ไม่เหมือนเชียงใหม่ เชียงใหม่นี้เรียกว่าทั้งอยู่ทั้งเที่ยวเกือบจะว่าทั่วถึงนะ จังหวัดเชียงใหม่อำเภอต่าง ๆ เราไปหมด

อุดรแสงเจริญนี่นะที่ส่งน้ำแข็งมาตั้งแต่เริ่มสร้างวัดป่าบ้านตาด น้ำแข็งตอนเช้า ๆ ตั้งแต่เริ่มสร้างวัดป่าบ้านตาดมาถึงนี้นานเท่าไร มาส่งน้ำแข็งตอนเช้า ๆ เป็นประจำทุกเช้าเลย พอตื่นเช้านี้รถน้ำแข็งมาแล้ว พระบางองค์อาจจะนอนยังไม่ตื่น รถน้ำแข็งเข้ามาแล้ว พระขี้เกียจวัดป่าบ้านตาดนี้อาจจะนอนยังไม่ตื่นเป็นบางองค์ก็ได้ น้ำแข็งมาแล้ว ถ้าเป็นเราเป็นอุดรแสงเจริญเป็นผู้มาส่งน้ำแข็ง เราจะเอาน้ำแข็งโปะคอพระให้มันหงายไปเลย มันนอนหลับครอก ๆ ใส่ตรงที่มันครอก ๆ ล่ะซี น้ำแข็งทั้งกระสอบฟาดลงไป นี่ผ้าห่มใหญ่ คือมันนอนไม่ตื่นไม่อุ่นสนิทดี ก็ฟาดน้ำแข็งช่วยเข้าไป

วันนี้จะได้ลงกรุงเทพ ไปเครื่องบินเที่ยวเที่ยง อุดรเรามีเครื่องบินสามเที่ยว เที่ยวเช้า เที่ยวเที่ยง เที่ยวเย็นนะ เราจะไปเที่ยวเที่ยงวันนี้

ทองคำเมื่อวันที่ ๑ เมื่อวานได้ ๒ บาท ๑๐ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๑๒ ดอลล์ ที่ว่า ๑๒ กิโลครึ่งนั้นเป็นอันว่าผ่าน เข้าเลยไม่ออกมาบัญชีนะ เมื่อวานซืนนี้ได้ทองคำแท่งหนึ่งแท่งเท่ากับ ๑๒ กิโลครึ่ง กับสร้อย ๒ บาท วัดดงศรีชมภูนำมา ท่านทุยเป็นผู้นำมาเมื่อวานนี้ ก็ในนามของพี่น้องชาวไทยเราทั้งนั้น มาจากมุมใด ๆ เป็นน้ำใจของพี่น้องชาวไทยเราช่วยชาติทั้งนั้น กรุณาทราบตามนี้นะ มาจากวัดต่าง ๆ เข้ามาสู่จุดรวมคือวัดป่าบ้านตาด แล้ววัดเหล่านั้นก็มาจากบรรดาพี่น้องชาวไทยเราซึ่งเป็นศรัทธาถวายมาตามสายต่าง ๆ แล้วเข้ามาในจุดนี้ ๆ จากนี้ก็เข้าคลังหลวง

ทองคำนี้เราเสาะแสวงและรักสงวนมากนะ เพราะเป็นจุดใหญ่ทั่วโลก อยู่ที่ทองคำ เป็นหัวใจของโลกที่จะสืบต่อประสานกันได้ด้วยความมีเกียรติมีศักดิ์ศรีดีงาม ไม่ถูกดูถูกเหยียดหยามกัน นี้คือทองคำเป็นหัวใจเครื่องประกันศักดิ์ศรีดีงามความเป็นอยู่การประสับประสานซื้อขายอะไร ๆ นี้อยู่กับทองคำเป็นพื้นฐานนะ ด้วยเหตุนี้เองเราจึงได้เสาะแสวงหา แล้วก็รักสงวนมากทีเดียว เราพิจารณาดูที่ไหนในหัวใจของทั่วโลกนี้ ก็เป็นความยอมรับกันหมดในทองคำ เพราะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่โลกยอมรับทั่วหน้ากัน จึงต่างคนต่างรักต่างสงวน ต่างคนต่างนำมาไว้เป็นเครื่องประกันชาติของตน ๆ

เพราะฉะนั้นชาติไทยเราก็เป็นชาติหนึ่งเหมือนกันกับชาติของโลกทั่ว ๆ ไป เราก็มีหัวใจด้วย เราจึงมีความรักความสงวนและเสาะแสวงหาเช่นเดียวกับโลกทั่ว ๆ ไป ด้วยเหตุนี้เองเวลานำพี่น้องชาวไทยจึงขึ้นทองคำในด้านวัตถุ ขึ้นทองคำเป็นอันดับหนึ่ง แล้วตามกันมาด้วยดอลลาร์ เงินสดไปเรื่อย ๆ หลักใหญ่ที่มุ่งอย่างมากจริง ๆ ก็คือหลักธรรม หลักธรรมนี้เราไม่ประกาศ แต่ออกจากธรรมพระพุทธเจ้าและออกจากใจประสานทั่วไปหมด ก่อนหน้าที่จะมานำพี่น้องชาวไทยทางด้านวัตถุอย่างนี้ ยิ่งมานำทางด้านวัตถุแล้ว เรื่องธรรมภายในใจที่เรียกว่านามธรรม จึงเป็นธรรมชาติที่จำเป็นมากที่พี่น้องชาวไทยจะให้ติดแนบกันไปภายในจิตใจของเราด้วยธรรม แล้ววัตถุต่าง ๆ ก็จะค่อยเป็นไปด้วยความราบรื่นดีงาม

ถ้าธรรมเข้าประสานใจแล้วทุกอย่างจะราบรื่นนะ ถ้ากิเลสเข้าถึงใจ เราไม่อยากว่าประสานใจ ธรรมเข้าไปประสานซึมซาบ ถ้ากิเลสเข้าไปนี้ไปบีบบี้สีไฟแหลกเหลวไปหมด ถ้ากิเลสได้เข้าไปในจุดนั้นแล้วยังไงก็มีแต่เรื่องที่จะล้มละลาย ๆ คนคนหนึ่ง ๆ เพราะสิ่งนี้เป็นสิ่งทำลาย ถ้าเป็นบ้านก็คอยแต่จะพัง ไฟจ่อเข้าปั๊บพุ่งเลย เป็นไฟไปหมดทั้งตึกนั่นแหละ นี้คนทั้งคนก็เท่ากับตึกทั้งหลัง เมื่อกิเลสความโลภ โกรธ หลง ความลืมเนื้อลืมตัวเข้าไปปั๊บเท่านั้น มันจะทำคนนั้นให้เอน ๆ ล้มไปเลยจนหาคุณค่าไม่ได้

เราอย่าเข้าใจว่ากิเลสนี้เป็นคุณต่อโลก ดังที่โลกนี้ติดกันที่สุดไม่รู้เนื้อรู้ตัว ไม่ได้คิดเลยว่ากิเลสเป็นอะไร อันนี้เป็นชื่อต่างหากนะ คำว่ากิเลสก็เคยแปลให้ฟังแล้ว คือความเศร้าหมองมืดตื้อ ปิดบังหุ้มห่อสิ่งที่เป็นความสว่างไสวคือใจให้มืดมัว แล้วก็เอนไปตามมันทั้งนั้น เอนไปตามก็เพื่อความมืดมัวไปตลอด ไม่ได้เพื่อความสว่างกระจ่างแจ้งเหมือนธรรมเข้าแทรกใจนะ ถ้าธรรมเข้าแทรกใจแล้วมันรู้สึกนะ รู้สึกทันที เพราะมันแปลกกัน กิเลสมันเคยฝังใจมานาน แต่ธรรมนี้ถึงฝังก็ยังไม่แสดงตัวออก พอแสดงตัวออกเช่นอย่างผู้นั่งภาวนานี้ นี่ที่เห็นธรรมชัดเจน เริ่มเห็นธรรมชัดเจนในเรื่องภาวนา

สมบัติเงินทองข้าวของไทยทานทั้งหลายที่บริจาคมากน้อย ๆ นั้น เหมือนกับแม่น้ำสายต่าง ๆ ถ้าเป็นสัตว์ก็อยู่นอกคอก ป้วนเปี้ยน ๆ อยู่นอกคอก ถ้าเป็นน้ำก็ไหลล้อมรอบสระใหญ่ พอเปิดสระใหญ่คือภาวนา นี้แหละเป็นที่รวมแห่งบุญกุศลทั้งหลาย เริ่มเข้าเพียงสมาธิเท่านั้นก็เริ่มแล้วนะ ผลทานของเราที่แสดงจะไปรวมอยู่ที่จุดนั้นหมด เหมือนแม่น้ำสายต่าง ๆ จะไปรวมอยู่ที่มหาสมุทรหรือทำนบใหญ่ ศีลทานการกุศลทั้งหลายของพวกเราที่บริจาคมานี้ จะมารวมที่จุดภาวนา อันนี้เป็นทำนบใหญ่ที่จะยกสัตว์ให้พ้นจากทุกข์ลงในจุดนี้แล้วพุ่งเลย ต้องมาที่นี่ทั้งนั้นแหละ

การกุศลของเรานี้จะทำมากน้อยมากี่ปีกี่เดือนกี่กัปกี่กัลป์ก็ตามจะไม่สูญหายไปไหน เพราะใจไม่เคยตาย จะอยู่ในนั้นตลอดเลย แทรกอยู่ในนั้น ๆ ไหลวนไหลเวียนไปมานั้น สักเดี๋ยวก็ลงสระใหญ่แล้วก็พุ่งได้เลย เพราะฉะนั้นจึงพากันสั่งสมความดีนะ ไม่ได้สูญหายไปไหน สด ๆ ร้อน ๆ อยู่เหมือนกับกิเลส ให้พี่น้องทั้งหลายดูกิเลสในหัวใจของเรา ไม่ว่าตัวใดจะไม่มีความชินชาหรือรู้เรื่องกลของมันเลย จะไม่รู้ตลอดไป สด ๆ ร้อน ๆ หลอกได้ตลอดไปเช่นเดียวกันนี้

ธรรมเวลาแทรกเข้าไปก็เป็นอย่างนั้นเหมือนกัน พอปั๊บเข้าไปนี้สด ๆ ร้อน ๆ ทันทีเลย เข้ามาสู่ใจปั๊บรู้สึกตัวทันที นั่งภาวนา เราก็อดไม่ได้ที่จะมาพูดให้เป็นคติตัวอย่างแก่พี่น้องทั้งหลายนะ ก็ตั้งแต่เกิดมาเราไม่เคยเห็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์อย่างนั้นนี่นะ นั่งภาวนาไปสะเปะสะปะ ๆ ไปอย่างนั้นแหละ ด้วยความหวังบุญหวังกุศล ก็ไม่ได้คิดว่าธรรมชาติอันนี้จะปรากฏขึ้นที่ใจนั้นแหละ ใจเองก็ไม่ได้คิดว่าจะรู้จะเห็นอย่างนี้นะ เวลาภาวนาไป ๆ พุทโธ ๆ ไปเรื่อย ๆ มีสติตั้ง พุทโธก็ไม่รู้กี่วันละมันก็ไม่เป็น

ก็พุทโธไปเรื่อย ทั้งหลับทั้งพุทโธไปด้วยกันนั่นแหละ คือทั้งหลับทั้งตื่น ตื่นก็เรียกว่าพุทโธ หลับก็เรียกว่าพุทโธหาย เหลือแต่เสียงดังครอก ๆ อันนั้นขึ้นแทน เวลาเรื่องสงบไปแล้วอันนี้ก็ขึ้นแทน ครอก ๆ เจ้าของเหมือนตาย มีผิดกันอยู่ว่าไม่ได้นิมนต์พระมาเตรียมพร้อมไว้เวลาครอก ๆ ให้พระได้กุสลาแข่งกัน ก็มีเท่านั้นแหละ มันมีด้วย

กันทุกคนอันนี้ หลวงตาที่พูดนี้ก็ครอก ๆ มาแล้ว ถูกกิเลสมันกุสลามาพอแล้ว มันฉลาดเราโง่

ทีนี้พอธรรมปรากฏขึ้นในใจนี้มันเป็นดวงใหม่ขึ้นมาทันทีนะ ดังที่เคยพูดให้ฟังนั่งภาวนา ๆ บทเวลามันจะเป็น ก็พุทโธเหมือนทุกวันนั่นแหละ แต่ทุกวันก็ทั้งหลับทั้งตื่น ๆ ไปทุกวันนั่นแหละ แต่วันนั้นมันตื่น ถึงจะหลับก็หลับตื่นอยู่เรื่อย ๆ นะ อยู่ ๆ จิตนี้ค่อยสงบเข้ามา ๆ เอ๊ะ ความสงบเข้ามามันเหมือนเราตากแหเอาไว้ แล้วเราจับจอมแหตรงกลางแล้วดึงขึ้นมา ตีนแหก็หดเข้ามาพร้อมกัน ๆ กิริยาอาการของจิตมันหดเข้ามา ๆ มันรู้สึกแปลก ๆ ทีนี้ก็เร่งพุทโธเข้า เหมือนกับว่าเร่งดึงจอมแหเข้าเรื่อย มันก็หดเข้ามา ๆ มาถึงนั้นก็๊กเท่านั้น โถ พูดไม่ถูก ไม่เคยมีตั้งแต่เกิดมา พอลงก็๊กเท่านั้นขาดไปหมดเลยนะ

เราไม่เคยรู้ว่าสมาธิเป็นยังไง ปัญญาเป็นยังไง แต่ธรรมชาตินั้นเป็นอย่างนั้นชัดเจน เกิดความอัศจรรย์จนตื่นเต้นว่างั้นเถอะนะ ความตื่นเต้นนี่ไปกวนที่มันอัศจรรย์นั้นเสีย มันเลยขยายออกมา อู๊ย เสียดายใหญ่ นั่นละอันนั้นผ่านไปแล้วก็ตามจะไม่ลืมนะ จนกระทั่งทุกวันนี้ก็ยังไม่ลืมฐานเบื้องต้นที่เราเริ่มปรากฏทีแรกอันนั้นวันนั้น เป็นอย่างนั้นนะ ไม่ลืม จนกระทั่งทุกวันนี้ก็ไม่ลืม เพราะอยู่ ๆ มันไม่เคยมีไม่เคยเป็น แล้วรวมเข้า ๆ พอหดตัวเข้ามาถึงจุดตัวของตัวเองคือผู้รู้ล้วน ๆ แล้วมันก็๊ก เหมือนธรรมชาติที่รู้นี้เป็นเกาะกลางมหาสมุทร มันเป็นเกาะอยู่นั้น เรื่องโลกสงสารเป็นเหมือนมหาสมุทร ตัวนี้หดตัวเข้ามาเป็นตัวเองแล้วเวลานั้น

โถ มันพูดไม่ถูกนะ ก็๊กเข้ามา จะว่าความสว่าง จะว่าความอัศจรรย์อะไรพูดไม่ถูก มีแต่ความตื่นเต้นไปกระเทือนอันนั้นเสีย ไปกวนอันนั้น จิตเลยถอยออกมา รวมไม่ได้นานนะ รวมไม่นานมันก็เลยถอยออกมา ทีนี้ขยับใหญ่คราวหลัง ไม่ได้เรื่อง ขยับเรื่อย ไม่ได้เรื่อง ที่ได้เรื่องคือไม่ลืม เป็นอจลศรัทธาแล้วนั่น คือศรัทธาเรียกว่าไม่หวั่นแล้วเกี่ยวกับเรื่องมรรคเรื่องผลนี่เป็นเชื้อเดิมแล้ว ตั้งเป็นเชื้อขึ้นมาแล้ว ถึงจะสงสัยในแง่อื่น ๆ มรรคผลนิพพานก็ตาม แต่แง่นี้มันก็มีฝังอยู่ของมัน มันฝังลึกอยู่นะ นี่ละกุศลรวมตัว เพียงเท่านั้นมันก็ตื่นเต้นแล้ว

จึงว่าสด ๆ ร้อน ๆ เวลาเป็นนั้นสด ๆ ร้อน ๆ นี่นะ มันไม่ได้ว่ากาลนั้นสมัยนี้ที่ไหน ปรากฏอยู่ประจักษ์ใจในปัจจุบันนั้นเด่น นี่ก็เคยพูดให้พี่น้องฟัง เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีเป็น ๓ หนอย่างนี้ ทำอยู่ทุกวันนะไม่ถอย มันหากไม่เป็น ฟังแต่ว่า ๗ ปีได้ ๓ หน เราไม่ลืม พอจากนั้นมาจึงเร่งใหญ่เลยเวลาออก ขึ้นเวทีนี้ฟัดใหญ่เลยไม่ได้ถอย เพราะมุ่งอยู่แล้วเต็มหัวใจ ต่อจากนั้นก็เริ่มปรากฏ อันนี้ปรากฏก็เหยียบย่างข้ามกันไปเรื่อย ๆ สูงขึ้นเรื่อย ๆ เวลาจิตสูงขึ้นมันก็ไม่ลืมฐานเดิม บันไดขั้นแรกไม่ลืม ขั้นแรกกับขั้นสุด

ท้ายมันก็บันไดอันเดียวกันต่อเนื่องกันไป เพราะใจดวงเดียวมีสูงมีต่ำที่ไหน ปรากฏขึ้นเมื่อไรมันก็รู้ตัวเองเต็มหัวใจด้วยกัน มันจึงมีอะไรสูงอะไรต่ำวะ ไม่มีสูงมีต่ำ มันเป็นอยู่ที่หัวใจดวงเดียวกัน

การอบรมศีลธรรมกับพี่น้องทั้งหลายที่เรานำพี่น้องชาวไทยคราวนี้ เราเน้นหนักไปทางด้านศีลธรรมซึ่งยุบยอบกันมากจริง ๆ นะไม่ใช่ธรรมดา จนอ่อนใจ ไม่ได้หมายถึงว่าเราวิเศษวิโสมาจากโลกไหนแหละ แต่มันเป็นอยู่ในหัวใจที่พิจารณากันอยู่รู้กันอยู่ตลอดเวลา มันจะไม่รู้ได้ยังไง มันยุบยอบกรอบแกรบไปยังไงมันก็เห็นกันอยู่ เรื่องทางวัตถุที่จะเป็นไปตามกิเลสนี้ แหม ต่างคนต่างมุ่งหน้ามุ่งตา ต่างคนต่างดิ้นต่างดีด ไม่มีใครอ่อนข้อนะ พวกนี้ไม่มีการอ่อนข้อ ที่จะดีดดิ้นไปตามกิเลสที่มันหลอกไป ๆ คนทุกข์ก็ตาม คนจนอะไรก็ตาม คนโง่คนฉลาด ยศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำก็ตาม มันวิ่งตามกันไปเลยนะ

กิเลสหลอกยังงั้นละ หลอกได้ทุกชาติชั้นวรรณะนะกิเลส ไม่มีกิเลสตัวใดล้าสมัยเลย หลอกได้ทุกชาติชั้นวรรณะ เฉพาะอย่างยิ่งคือมนุษย์เราหลอกได้หมดทีเดียว ต่างคนต่างดีดต่างดิ้นอยู่อย่างนี้ หาตั้งแต่ความสุขความเจริญ มีชื่อมีเสียงมีกิตติศัพท์กิตติคุณ มีความมั่งมีสมบูรณ์พูนผล เป็นคนรู้คนฉลาดปราดเปรื่องเลื่องลือ ในโลกนี้จะไม่ให้ใครสู้ได้ เราคนเดียวจะเป็นเบอร์หนึ่ง เพราะฉะนั้นต่างคนก็อยากจะเป็นเบอร์หนึ่งแต่ไม่ได้มีเจตนาว่าเราจะเป็นเบอร์หนึ่ง มันหากเป็นอยู่ในหัวใจของทุกคน นี่กิเลสดึง-ดึงอย่างนั้นนะ ดีดด้วยกันหมด

การดีดการดิ้นก็คือวิ่งตามกิเลส วิ่งตามกิเลสมันเอาความสุขมาจากไหน ทุกข์ก็เพื่อมหันตทุกข์ต่อไปเรื่อย ๆ นะ ดิ้นเท่าไร ๆ ก็ยิ่งมีความทุกข์มากขึ้น ๆ มันก็ไม่มีความเข็ดหลาบอิ่มพอนะเรื่องกิเลสหลอกสัตวโลก นี่เรื่องของกิเลสเป็นอย่างนั้น เป็นความทุกข์ไม่มีวันอิ่มพอ ไม่มีจุดหมายปลายทาง ความทุกข์ในด้านธรรมะนี้ผิดกัน เรียกว่ากลับตาลปัตรกันเลย ความทุกข์จะทุกข์มากทุกข์น้อยเพียงไร ความหวังจะมีอยู่ในความทุกข์ที่ประกอบความพากเพียรการกุศลต่าง ๆ ทุกข์ขนาดไหนก็ตาม การประกอบคุณงามความดีของเรานี้ ทุกข์เพื่อเป็นสุข ๆ โดยลำดับลำดา ไม่ได้ทุกข์เพื่อเพิ่มทุกข์และเพื่อมหันตทุกข์เหมือนกิเลสพาดีดพาดิ้นนะ ให้พากันจำเอา ให้คิดเอาเรื่องทุกข์สองอย่างนี้มีผลต่างกัน

ทุกข์มากทุกข์น้อยเวลาได้แล้วเป็นที่พอพระทัยพระพุทธเจ้าเห็นไหม สลบ ๓ หนองค์ปัจจุบันของเรา พอพระทัยแล้วสั่งสอนโลกเรื่อยมา เราก็ได้ยึดนั้นมาเป็นคติสอนพวกเรา ให้ต่างคนต่างดีดต่างดิ้น ขวนขวายเต็มกำลังความสามารถของตนทุกคน

ๆ ผลรายได้จะเป็นของเราด้วยกัน ตามแต่กำลังมากน้อยที่เราขวนขวายได้ ไม่เป็นอื่นนะ ทุกข์อันนี้ทุกข์ไปเถอะว่างั้นเลย

นี่เราสอนพี่น้องชาวไทยให้ได้รู้จักว่า ธรรมกับจิต อย่าให้มีแต่กิเลสกับจิตเผากันตลอดเวลา ให้มีธรรมกับจิตชโลมกันไปเรื่อย ๆ บ้าง ให้ติดจิตติดใจของเรา เบื้องต้นไสเข้าไปมันไม่อยากเข้านะ ไสเข้าไปหาบุญหากุศลหาอรรถหาธรรมนี้เหมือนกับจูงหมาใส่ฝน อย่างน้อยจูงหมาใส่ฝน มันร้องแหง็ก ๆ มันไม่อยากหนาว มากกว่านั้นเหมือนกับว่าจะจูงเข้าไปสู่ตะแลงแกงที่ฆ่ามัน จูงเข้าไปหาที่ประหารมันไม่อยากเข้า ถ้ากิเลสแล้วเปิดโล่งไว้เลย เปิดโล่งเข้าผึงเลย ทะลุเลย เป็นอย่างนั้นนะมันต่างกัน

ในเบื้องต้นที่ฝึกต้องหนักไปในการต่อสู้กิเลสซึ่งมันมีกำลังมาก เคยมีอำนาจครอบเรามานานแล้ว เราจะฝ่าจะฝืนมันแต่เพียงเล็กน้อยมันเอาเราอย่างหนัก ๆ นะ เราฝืนไปฝืนมาต่อมามันก็มีท่าได้ท่าเสียกันบ้าง มีช่องมีทาง เจ็บมันก็ต้องเอามาคิดคนเรา เสียท่าตรงไหนคิด ได้ท่าตรงไหนคิด มันเลยเป็นท่าคิดทั้งสองทางก็ค่อยเป็นประโยชน์ไปเรื่อย ๆ ให้พากันอุตส่าห์พยายามนะ

ด้านศีลธรรมรู้สึกว่าด้อยมากชาวพุทธของเราในเมืองไทย ยิ่งไม่มีผู้แนะนำสั่งสอนทางอรรถทางธรรมด้วยแล้วก็ยิ่งไปใหญ่ ประหนึ่งว่าพุทธศาสนาของเรานี้เป็นเพียงกระดาษเศษนะเวลานี้ จะลงในกระดาษเศษไปเสียหมด จะเป็นแก้วแหวนเพชรนิลจินดาตั้งแต่กิเลสนั้นละ กลายเป็นทองคำทั้งแท่ง ๆ ไปเลย นี่ละคือพวกมูตรพวกคูถเป็นทองคำเวลานี้ ในหัวใจของสัตว์มันมีอยู่ด้วยกันทุกคน ธรรมซึ่งเป็นของแท้ของจริงที่จะเข้าแทรกให้เป็นทองคำแฝงในจิตบ้างเลยนี้ไม่ค่อยจะมีกัน

ผู้เรียนก็เรียนมาเฉย ๆ เรียนเป็นแบบแปลนแผนผังธรรมดา แต่ไม่มีสนใจในการปลูกการสร้างให้เป็นบ้านเป็นเรือนขึ้นมา แปลนก็เต็มห้องอยู่นั้นละ ใครจะมีมากขนาดไหนก็มีแต่แปลนไม่มีตึกรามบ้านช่อง เพราะไม่ได้ลากออกมากางปลูกสร้างมันก็ไม่เป็น อันนี้ปริยัติท่านก็บอกไว้พอประมาณ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์สอนไว้อย่างนี้ สอนก็สอนแนวทางเพื่อมรรคผลนิพพานนั่นเอง เหมือนแปลนที่สอนไว้เพื่อตึกรามบ้านช่องถนนหนทาง แปลนว่ายังไง ให้ดำเนินตามแปลนก็สำเร็จขึ้นมาตามนั้น อันนี้เรื่องธรรมท่านก็แสดงไว้ถึงแปลนบาปบุญ นรก สวรรค์ พรหมโลก นิพพาน สมบูรณ์แบบอยู่ในนั้นหมด เราไม่ทำมันก็ไม่เป็นประโยชน์ แต่เราเถลไถลไปทำที่ไม่เป็นประโยชน์ แปลนนี้ห้ามอย่าไป มันกลับไปแปลนนั้นนะ

แปลนนรกนี้ต่างคนต่างเขียนใบสมัครไม่ทัน เวลานี้เจ้าหน้าที่เขียนใบสมัครลงนรกตายไปหมดแล้ว มันสู้ไม่ไหว สู้พวกสัตว์นรกไม่ไหว คนนั้นสมัคร คนนี้สมัคร คนหนึ่งมีมือหนึ่งยื่นมาสองมือ ผู้เขียนใบสมัครให้มีมือมือเดียวก็ไม่ไหวซี ผู้สมัครมีสอง

มือไปหายืมมือคนอื่นมาสมัครอีก สมัครลงนรกอเวจี มันมากขนาดนั้นนะเวลานี้ มันถึงน่าทุเรศน่าอ่อนใจมาก แล้วไหลตลอดเสียด้วยนะ อำนาจของกรรมกับนรกเข้ากันได้

นรกไม่มีคำว่ากว้างว่าแคบ ขอแต่กรรมของสัตว์ ผลแห่งกรรมของสัตว์ ถึงไหนถึงกัน ๆ จึงไม่มีอะไรที่จะอ่อนข้อต่อกัน เพราะกรรมเป็นธรรมชาติที่เสมอภาค เป็นธรรมตลอดเวลา ที่เรามาพูดมีวิตกอย่างหนึ่งก็คือว่า เราไม่ได้ไปติดต่อถามยมบาลดู ยมบาลมีมือเดียวหรือสองมือ พวกนั้นเขามีคนละห้ามือหกมือ เขายืมกันมามาเขียนใบสมัครนะ แล้วยมบาลเรามีกี่มือ เรามีปัญหายังไม่ได้ถามยมบาลดูเท่านั้นเอง ยังเป็นปัญหาอยู่ เราโมโหนะ โมโหแทนยมบาลด้วย เราอยากมีสิบมือ มันมาห้ามือฟาดมันแหลกไปเลย มึงมาสมัครหาพ่อหาแม่มึงอะไร มึงไม่รู้ว่านรกเผาสัตว์เหรอ เวลาตอบจะตอบอย่างนั้น กูขี้เกียจเขียน ตีมันพังไปเลยห้ามือ

ให้พยายามนะ ไม่ได้นะ โห จิตนี่สด ๆ ร้อน ๆ ตลอดเวลา จะเกิดตายไปนี้กี่กัปกี่กัลป์เหมือนที่เคยเป็นมาแล้วจิตดวงนี้ จะไปอย่างนี้ตลอดไป ถ้าไม่มีเครื่องพยุงจูงไปแล้วยังไงก็ลงตลอด ๆ จมตลอด ๆ แล้วจมอยู่นั้น มีแต่ความทุกข์ความทรมานในสายทางที่พาเกิดพาตาย หาความสุขไม่ได้ ให้กิเลสตัณหาพาเดินเป็นอย่างนั้น ให้ธรรมพาเดิน เอา กิเลสตัณหาฉุดลากไป เชื้อความเกิดยังมีอยู่ขอให้เกิดในสถานที่ดีเพราะกุศลหนุนไป แยกทางแวะทางกันได้นะ เกิดก็จริงแต่เกิดเป็นคนดีสัตว์ดี เช่น สวรรค์ถึงพรหมโลกนี้มีแต่เกิดด้วยความดี ๆ ไอ้เกิดในพวกเปรตสัตว์นรกทั้งหลายนี้มีแต่เกิดด้วยความชั่ว ๆ ให้ได้มีทางแหวกออกบ้างซิ

หัวใจเราก็มี มือเราก็มี ทำซิความดี ไม่งั้นจะจมจะไม่มีเหลือนะ เราเป็นห่วงมากจริง ๆ จิตใจของโลกไขว่คว้าเอามากจริง ๆ มองไปที่ไหนเห็นแต่เป็นบ้ากับวัตถุ ยศถาบรรดาศักดิ์ ก็ยศใครตั้งขึ้นก็ได้ประสายศ ยากอะไร ฟาดให้มันเลยจรวดดาวเทียมก็ได้ยศ แต่สำคัญที่ตั้งเท่าไรเป็นบ้าตั้งกันทั้งทั่วโลกทั่วสงสาร แล้วเวลาตายมันจมลงในนรกนั่นซี เราไปถามซิ แม้แต่เรือนจำนี้ ชื่อมันย่อยเมื่อไรในเรือนจำนักโทษไปถามมันซิ พอเราจะถามมันจะตอบออกมาก่อนที่เรายังไม่ได้เข้าไปถามในเรือนจำ ยังเปิดประตูเรือนจำไม่ได้นะ ทางโน้นจะตอบมาแล้ว นี่มาถามชื่อเหรอก็จะว่างั้น ทางนู้นจะตอบมาแล้ว ข้าชื่อจรวด ข้าชื่อดาวเทียม ปู่ย่าตายายของข้า ปู่ดาวเทียม ปู่จรวด มันว่างั้นเราจะว่ายังไง นี่ละชื่อมันตั้งอย่างนี้ แต่ตัวของมันอยู่ในเรือนจำเห็นไหมล่ะ

นี่ละคน มีแต่ชื่อไม่สนใจปฏิบัติตัวให้เป็นคนดี มันจะหาความดีมาจากที่ไหน ชื่อตั้งได้ ตั้งที่ไหนก็ตั้งได้ แต่ผู้จะจมผู้จะฟูผู้จะขึ้นคือเรา เราจึงต้องปรับปรุงตัวของเราให้ดี นี่เป็นฐานที่ตั้งสำคัญแห่งชื่อ ชื่อตั้งยังไงก็ได้ขอให้ดีเต็มเปี่ยมก็แล้วกันในความดีทั้งหลาย อันนี้มีแต่ชื่อแต่นาม อุ๊ย เวลานี้ความดีไปอยู่ข้างนอกหมดนะ ไม่ได้มาอยู่กับ

ตัวของบุคคล ในศาสนาของเรานี้ก็มีทั้งพระทั้งฆราวาส ฆราวาสก็เหมือนกัน อยากได้ชื่อได้เสียงกิตติศัพท์กิตติคุณโด่งดังเฟื่องฟูทั่วประเทศไทย

พระเราบวชมาอุปัชฌาย์สอน เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ยังไม่จบ ทางนี้ฟังโอวาทยังไม่จบนะ อุปัชฌาย์ให้โอวาทอนุศาสน์ยังไม่จบ ทางนี้ดิ้นแล้ว เดี๋ยวอย่ากระดุกกระดิกซิกำลังฟังโอวาท โอ๋ ได้ยินว่าองค์นั้นเขาบวชมาไม่กี่วันเขาได้เป็นสมุห์แล้ว ผมอยากเป็นสมุห์ สมุห์สะหมาอะไรอุปัชฌาย์ก็ต้องว่าให้บ้างซิ สะหมาไม่เอาผมจะเอาสมุห์ ต่อจากนั้นผมอยากได้ใบฎีกา ผมอยากได้พระครู ผมอยากได้เจ้าฟ้าเจ้าคุณแล้วขึ้นไปสมเด็จอะไรไปเรื่อย ชื่อมันเป็นบ้าตั้งแต่อยู่ในโบสถ์มันยังไม่ได้ออก มันเป็นบ้าหาชื่อแล้ว จนอุปัชฌาย์ได้จับหางมันกระตุกเอาไว้ ถ้าพระมีหางนะ แต่นี้พระไม่มีหางอุปัชฌาย์ก็หมดหวัง ฉุดเอาจีวรเท่านั้นก็พอ อย่าด่วนไป ให้บวชเสร็จเสียก่อน แล้วปฏิบัติคุณงามความดีให้ตัวเอง แล้วเรื่องชื่อเรื่องเสียงจะมาเองตามคุณธรรมของเรานั่นแหละ มาไม่มาช่างหัวมันเถอะ อุปัชฌาย์ก็สอนอย่างนั้น ฟังให้จบเสียก่อนอนุศาสน์นี่

เดี๋ยวนี้เป็นอย่างนั้นนะ บวชเข้ามาไม่ได้มาสนใจกับอรรถกับธรรมอะไร เข้ามาในวัดมันอยู่ในวัดแต่ร่าง อาศัยชาวบ้านเขากินเท่านั้น ไม่สนใจกับศีลกับธรรม มีมากในพุทธศาสนาอาณาจักรของไทยเรา ว่าให้ถูกต้องหมดทุกคน เขาก็พระ เราก็พระ เขาหัวโล้น เราหัวโล้น เขามีกิเลสทำชั่วได้ทำดีก็ได้ เรามีกิเลสก็ทำได้ด้วยกัน เพราะฉะนั้นติกันจะเป็นอะไรไป พวกพระเราติพระเราเป็นอะไรไป หลวงตาบัวติหลวงตาบัวแล้วติคนใดก็ให้กระเทือนกันไปทั่ว เพราะเป็นความถูกต้องเหมือนกันหมด ใครทำดีทำชั่วด้วยกันมันกระเทือนถึงกันหมด จึงเอาธรรมกลาง ๆ มาพูด

เวลานี้มันสนใจในอรรถในธรรมที่ไหน บวชเข้ามาว่าศีลว่าธรรมว่าเฉย ๆ ว่าแต่ปาก หัวใจไม่ได้สนใจ มันสนใจตั้งแต่เรื่องกิเลสตัณหาสร้างส้วมสร้างถานเต็มวัดเต็มวาเต็มกุฏิศาลา เต็มพระเต็มเณร ไปที่ไหนมองเห็นแต่ส้วมแต่ถานของกิเลสมันเหยียบหัวพระ เทราดหัวพระลงมา คือความสกปรกโสมมที่พระสร้างขึ้นมาในวัดนั้นแล สร้างขึ้นมาในวัด สร้างขึ้นมาในตัวเข้าในหัวใจ มันก็ขี้รดหัวใจของพระของเรา แล้วจะหาความวิเศษวิโสที่ไหนมาเป็นสรณะของโลก สรณะของตัวก็มีแต่ขี้เต็มหัวจะเอาอะไรมาเป็นสรณะ แล้วจะเอาขี้นี้หรือไปสอนประชาชนใครจะยอมเคารพนับถือ ขี้ของเขาก็มีอยู่แล้วยังจะเอาขี้ของเราไปขายเขาอีกขายไม่ออก พวกนี้พวกจนตรอก พวกพระเป็นพ่อค้าขายขี้ จะไปขายญาติโยมเขาก็มีเหมือนกันเขาไม่รับ เมื่อเป็นเช่นนั้นต่างคนต่างหงาย ไม่มีใครซื้อใครขายต่างคนต่างหงาย ก็มาแบกขี้แบกส้วมแบกถานด้วยความประพฤติชั่วเลวทรามของตัวเองต่อไป ได้รับความทุกข์ตลอดไปเลย นี่ความหาสาระไม่ได้

ศาสนาท่านสอนไว้อย่างนี้เหรอ ท่านสอนให้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติดี อะไรจะมีคุณค่ายิ่งกว่าธรรม ท่านจึงนำมาสอนโลก โลกนี้มันมีสมบัติทุกสิ่งทุกอย่าง ศาสนาไม่จำเป็นจะต้องมาขวนขวายวัตถุเหล่านี้นอกจากธรรมเท่านั้น ซึ่งเป็นของเลิศเลอที่จะมาสั่งสอนโลกให้โลกได้ยึดได้ถือบ้าง แต่มันไม่ยอมยึดยอมถือนั่นซิ เอา หันไปทางฆราวาสก็เหมือนกันอีก ไม่มีบาปไม่มีบุญ นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี มีแต่นรกอเวจีเต็มหัวมัน มองหน้ากันไม่ได้นะ ฟังเสียงซุบซิบ ๆ บ่นตั้งแต่เรื่องกองทุกข์ที่ต่างคนต่างขวนขวายหาความสุขด้วยความเป็นบ้าตลอดเวลานั่นแล ครั้นเวลาได้มาแล้วมีตั้งแต่ความทุกข์ความทรมานมาระบายต่อกัน ใครก็ทุกข์ ๆ ใครจะอยากฟังเสียงใคร มันทุกข์ด้วยกัน

นี่ละเรื่องกองทุกข์เกิดขึ้นจากกิเลส ถ้าเรื่องธรรมแล้วหันหน้าเข้าหากัน กี่ชั่วโมงท่านเพลินไปเลยนะ เอา พูดให้มันชัดเจน เอ้า ย่น ๆ ในปัจจุบันนี้ละไม่ต้องพูดที่ไหน พระกรรมฐานท่านมุ่งอรรถมุ่งธรรมจริง ๆ ท่านอยู่ในป่าในเขา เวลามาพบปะสมาคมกันท่านนั่งคุยกันนี้ซุบซิบ ๆ สององค์สามองค์อยู่ด้วยกันนี้เป็นชั่วโมง ๆ ท่านเป็นยังไง ท่านเพลินในอรรถในธรรม ท่านไม่ได้พูดด้วยความทุกข์ร้อนวุ่นวายเหมือนเราพูดกัน สนทนากัน ท่านพูดด้วยอรรถด้วยธรรม

ไปอยู่ถ้ำนั้นป่านั้นภาวนาเป็นอย่างนั้น ๆ ท่านรู้ในธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงรู้ทรงเห็นทรงชี้แจงบอกไว้แล้วทั้งนั้น ไม่ได้นอกเหนือไปจากนั้น นั่นท่านสนทนาธรรม ถ้าพูดถึงสมาธิพระพุทธเจ้าก็สอนให้ปฏิบัติสมาธิ ท่านก็รู้สมาธิ รู้ปัญญา จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้น ท่านคุยกันอย่างรื่นเริงบันเทิงด้วยอรรถด้วยธรรมทั้งนั้นท่านก็เพลิน นี่ละเพลินในธรรมต่างกันนะ เพลินในกิเลสนี้มีตั้งแต่ความทุกข์ร้อน เพลินในธรรมท่านสบาย ๆ นั่นละผู้หาธรรมท่านได้ธรรมมาคุยกัน สนทนากันนี้ลืมมืดลืมแจ้งไป ท่านเพลินในธรรม

ไอ้ผู้ที่หากิเลสคุยกิเลสนี้ มันเพลินลืมมืดลืมแจ้งที่ไหนไม่มี มีแต่กิเลสลากไปคือทุกข์ที่ระบายออกนี้ยังไม่หมด ๆ ฟาดไปเรื่อยไหลไปเรื่อย ยังไม่หมดเวล่ำเวลาหมดไป ๆ จนกระทั่งหลังจะหัก พอหันหน้าออกจากกันล้มทั้งหงาย ฟังเสียงครอก ๆ โอ๋ย เต็มทีวันนี้เหนื่อยมาก นี่กิเลสเอาความทุกข์มากระจายขายต่อกันไม่มีใครซื้อต่างคนต่างหงายไป ถ้าธรรมแล้วไม่เป็นอย่างนั้นนะ ท่านไปอยู่ที่ไหนคุยธรรมะนี้ท่านเพลินของท่าน ปัจจุบันนี้แหละ กิเลสก็มีเต็มบ้านเต็มเมือง ธรรมก็มีเต็มโลกธาตุเต็มบ้านเต็มเมืองเต็มผู้ปฏิบัติ ทำไมจะไม่พูดได้ทั้งสองทาง ทั้งดีทั้งชั่วมีอยู่ด้วยกัน เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วขัดกันที่ตรงไหน

ถ้าเราอยากจะเห็นอย่างนี้เอาไปปฏิบัติซิน่ะ พระพุทธเจ้า พระสาวกอรหันต์ทั้งหลาย ท่านปฏิบัติมาแล้วรู้มาแล้วได้มาพูดให้เราฟัง จนกระทั่งเป็นสรณะของพวกเรา

ทุกวันนี้ ท่านเอาของดิบของดีมาโชว์โลกสมมักสมหมาย มาประกาศธรรมสอนโลก ไม่ได้เอาของเลวมาสอนนี่นะ ไอ้พวกเรานี้มีแต่พวกความเลว ๆ แล้วเอาความเลวไปอวดพระพุทธเจ้า อวดเท่าไรเจ้าของยิ่งจม เอาความเลวไปอวดธรรม อวดเท่าไรก็ยิ่งจม ๆ หาความดิบความดีไม่ได้ ให้รู้เนื้อรู้ตัวนะ นี้สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วยทุกอย่างแล้ว

การเทศน์สอนพี่น้องทั้งหลายเราไม่ได้ไปหาลูบหาคลำมาจากที่ไหน มางู ๆ ปลา ๆ อย่างนั้นนะโยม อย่างนี้นะโยม ไม่ เราไม่ว่าอย่างนั้นนะโยม อย่างนี้นะโยม มีแต่สันพร้านี่ สันมีดนี่ ใครขี้เกียจขี้คร้านตีเอาเลย ๆ เพราะเข้มข้นอยากให้หาความดีบ้าง เกิดมาจมตั้งแต่ความทุกข์ความทรมาน ความดีไม่มีติดใจเลยมันเป็นยังไงมนุษย์เราน่ะ เกิดมาแล้วก็เป็นอย่างนี้ ตายไปก็แบบนี้อีก เอาละพอ เหนื่อยแล้ว พอรู้สึกแล้วหยุดทันที

เป็นยังไงฟังเทศน์วันนี้

ดีค่ะ ยื่นใบสมัครไปนิพพาน

เห็นไหมล่ะ สิ่งที่มันพาลอยู่เห็นไหม ตัวขี้เกียจมันพาลอยู่มันขวางหน้าอยู่นั่นเห็นไหมล่ะ มีแต่จะไปนิพพาน ๆ ไม่ดูขวากดูหนาม ถามมาทำไม

หลวงตาอย่าเพิ่งดุสิคะ

อย่าพึ่งดุอะไร มันน่าดุก็ดุไปแล้ว ยังว่าอย่าพึ่งดุได้อยู่เหรอ

หลวงตาคะ วันก่อนสอนการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์นะคะ ทีนี้ก็มีภาษิตบทหนึ่งที่พูดถึงเรื่องบทบาทของคนที่เป็นครูว่า **อกฺขาตาโร ตถาคตา** ตถาคตทั้งหลายเป็นผู้บอก ทีนี้พอมาถึงบทบาทของผู้เรียน จะมีสุภาษิตที่ตรงเผง ๆ อย่างนี้ไหมคะหลวงตา บทบาทของผู้เรียนผู้ปฏิบัติ

บทบาทท่านก็พูดไว้แล้วต้นภาษิตนี้แล้วนี่นะ **ตุมฺเหหิ กิจฺจำ อาตปฺปำ** ความพากเพียรในคุณงามความดีทั้งหลาย เป็นหน้าที่ของเธอทั้งหลายทำเอง พระพุทธเจ้าทั้งหลายเป็นแต่เพียงผู้ชี้บอกเท่านั้น นั่นเห็นไหม นี่ภาษิตนี้ขึ้นต้น อันนี้เป็นอันดับที่สอง ต่างหาก **ตุมฺเหหิ กิจฺจำ อาตปฺปำ** คือความพากเพียรเพื่อความดีทั้งหลาย ให้เป็นหน้าที่ของท่านทั้งหลายทำเองนะ **อกฺขาตาโร ตถาคตา** ตถาคตนี้เป็นแต่เพียงผู้ชี้บอกแนวทางเท่านั้น อย่างหลวงตาบอกอยู่เดี๋ยวนี้ไปมันหลับครอก ๆ ก็จะมีอะไร มันน่าโมโหไม่ให้ดุได้เหรอ

เข้าใจแล้วค่ะ เอาบทนี้

มันเข้ากันได้แล้วยังที่พูดนี่ ท่านสอนไว้อย่างนี้นะ คือบอกเรื่องหน้าที่การงานเป็นหน้าที่ของพวกเราทำเอง พระพุทธเจ้าเป็นเพียงผู้ชี้บอกเท่านั้น อย่างที่ว่าแบบแปลนแผนผัง ผู้นั้นต้องเอาแปลนออกมากาง คือทำเองความหมายว่างั้น แล้วแก้กันตกแล้วยัง

ตกแล้วค่ะ แล้วหลวงตาเคยเทศน์อยู่บ่อย ๆ เรื่องแยกกาย แยกเวทนา แยกจิต แยกธรรม ทีนี้วิธีการอย่างนี้ถูกไหมคะ คือเราจะต้องฝึกสติให้ถึงจุดหนึ่ง พอถึงเวลาที่เราจะแยก ก็เอาสติที่เราฝึกอย่างละเอียดมาแยกออกเป็นส่วน ๆ เวลาเวทนาเกิดมาก ๆ เราอาจจะยังแยกไม่ทัน จะให้เป็นภาพช้า ๆ คือเวลาจะแยก หนึ่ง สติต้องละเอียด ต้องเพ่งในจุดนั้นให้มากพอแล้วค่อยแยกนี้กองหนึ่ง ๆ ค่อย ๆ แยกอย่างนี้ไปก่อนใช่ไหมคะหลวงตา

ถ้าเราตอบบอกว่าไม่ใช่ อ้าว เป็นอย่างนั้นนะ นักมวยขึ้นต่อกรกันจะไปหาดูแบบดูตำรับตำราแล้วค่อยมาต่อยนี้ไม่ทัน หงายเลยเข้าใจไหม นี่เวลากิเลสกับธรรมขึ้นฟัดกันก็เหมือนกับนักมวยเข้าวงใน เพราะฉะนั้นการอธิบายอย่างนี้อธิบายยากนะ มันต้องรู้กับผู้ขึ้นเวที คือการฝึกเบื้องต้นไม่บอกมันก็เป็นเอง เรื่องงุ่มง่ามต้วมเตี้ยมมันเป็นเองของมันนั่นแหละ เราพยายามฝึกเข้าไปมันค่อยชำนิชำนาญก็ค่อยคล่องตัว ที่จะไปแยกนั้นแยกนี้ ถึงขั้นมันจะแยกแล้ว ทุกข์มามากขนาดไหน ความเร็วของสติปัญญาที่มันจะหมุนตัวมันจะเป็นของมันเอง หมุนติ้ว ๆ แก้กันในเวลานั้น ๆ นี่เรียกว่ามวยเข้าวงในเข้าใจไหม เราจะไปกะโครงการนั้นนี้ไม่ได้เลย มันต้องชุลมุนกันในขณะนั้น รู้กันในขณะนั้น แก้กันในขณะนั้น ลงผึงเลย เป็นอย่างนั้น

พื้นฐานของการที่จะทำตรงจุดนั้นนี่ สติ

สติต้องสำคัญ

แบบขาดไม่ได้เลย

ไม่ได้ สติขาดไม่ได้ **สติ สพฺพตฺถ ปตฺถิยา** ท่านบอกไว้เป็นธรรมกลาง ๆ ไม่ว่าหน้าที่การงานใด สตินี้ปราศจากไม่ได้เลย ยิ่งจะไปทำความพากความเพียรนี้ยิ่งละเอียดแหลมคม สติยิ่งจ่อยิ่งฝึกซ้อมให้ดีแน่นหนามั่นคงถึงขั้นมหาสติ ฟังซิน่ะ สติธรรมดาก็มีสติเป็นขั้นอัตโนมัติก็มี ถึงขั้นมหาสติมหาปัญญาแล้วมันเลยอัตโนมัติไปรวมอยู่นั้นหมดเลย มันหลายขั้นนะ ออกจากขั้นล้มลุกคลุกคลานนี้แหละ ล้มลุกคลุกคลานไปก่อน ต่อไปก็ค่อยเข้าใจ ๆ แล้วมันก็เป็นของมันเอง อย่างที่เราพูดถึงเรื่องสติธรรมดา สติปัญญาอัตโนมัติ คือสติปัญญาธรรมดา สติปัญญาอัตโนมัติ มหาสติมหาปัญญา สามขั้นนี้เกี่ยวโยงกัน

สติธรรมดานี้เราฝึกอย่างพวกเราฝึกทั้งหลาย สติปัญญาคิดอ่านไตร่ตรองปัญญาธรรมดา เช่น จินตามยปัญญา สุตมยปัญญา เกิดสติปัญญาด้วยการได้ยินได้ฟัง การคิดอ่านไตร่ตรองธรรมดา ๆ นี้เป็นขั้นหนึ่ง จากนั้นก็ค่อยเป็นสติปัญญาในขั้นฝึกละที่นี่ ขั้นฝึก ๆ ค่อยติดค่อยต่อกันไปเรื่อย ผลที่ปรากฏขึ้นมาใจสงบเย็น ๆ ไปเรื่อย เพราะสติปัญญาเป็นเครื่องคุ้มครองใจ สติปัญญามีมากเท่าไรใจยิ่งปลอดภัยได้มากเข้า ๆ พอถึง

ขั้นสติปัญญาอัตโนมัติ ขั้นสติปัญญาอัตโนมัตินี้ทำงานโดยตัวเองไม่มีใครบอก เป็นอัตโนมัติ เหมือนกับกิเลสเป็นอัตโนมัติที่หมุนหัวใจของโลก หมุนหัวใจสัตวโลกเป็นอัตโนมัติของกิเลสมาตลอดตั้งกัปตั้งกัลป์ แล้วยังจะเป็นอย่างนั้นอีกตั้งกัปตั้งกัลป์ ทีนี้สติปัญญาทางด้านธรรมะที่จะสังหารกิเลสก็ต้องฝึกเสียก่อน ล้มลุกคลุกคลาน ๆ ไป ถึงขั้นระดับสติปัญญาอัตโนมัติแล้ว ทีนี้เกรียงไกรแล้วนะ กับกิเลสนี้ไม่ถอยกัน โบกมือหาตัวแชมเปี้ยน ๆ ละนะ

สติปัญญาถึงขั้นอัตโนมัติแล้วคำว่าถอยจะไม่มีเลย เข้าไปเรื่อย ๆ หมุนติ้วเลย เป็นอัตโนมัติ ๆ ความอาจหาญชาญชัยนี้ไม่ต้องบอก เลยนั้นอีก ๆ พุ่ง ๆ จากนั้นเข้าไปแล้วเต็มเหนี่ยวความละเอียดเข้าไป ทีนี้เป็นมหาสติมหาปัญญา เป็นขั้นไปนะถ้าว่าขั้นคืออาการของจิตอาการของสติปัญญามีความละเอียดต่างกัน ๆ จนกระทั่งซึมซาบเป็นพื้นเดียวกันไปเลย นี่เป็นวรรคหนึ่ง ๆ เวลาสติปัญญาชำนิชำนาญเข้าแล้ว อันนี้กระชั้นชิดกันเข้าไป ๆ ห่างกันก็จะถี่กันเข้ามา ๆ สุดท้ายก็เป็นพืดอันเดียวกันเลย เป็นแผ่นเดียวกันพืดเลย นี่เรียกว่าสติปัญญาของมหาสติมหาปัญญา ซึมซาบเลยอันนี้ ไม่ได้มียิบ ๆ แย็บ ๆ ยิบ ๆ แย็บ ๆ สติปัญญาอัตโนมัติมีได้ แย็บรับนั้นแย็บรับนี้ ๆ เป็นสติปัญญาอัตโนมัติขั้นเกรียงไกร

ตั้งแต่สติปัญญาอัตโนมัติแล้วเกรียงไกรทั้งนั้นแหละ แต่ยังเป็นเหมือนกับว่ามันยิบ ๆ แย็บ ๆ อยู่ สติปัญญาออกทำงานด้วยสังขาร คือสังขารแย็บพับสติปัญญาออกแล้ว สังขารแย็บพับ สัญญากับสังขารมันกลมกลืนไปในตัวแล้วมันออกแล้ว ๆ รวดเร็วขึ้นเรื่อย ๆ พอถึงขั้นมหาสติมหาปัญญาสังขารเหล่านี้ไม่ใช้ว่างั้นเลยนะ นั่นเอามันชัด ๆ อย่างนี้ มันไม่ได้ใช้สังขารมาปรุงอย่างนั้นอย่างนี้นะ มันซึมไปเลยเข้าใจไหม คือน้ำนี้มันไหลไปเลยไม่มีตกนู้นตกนี้เพ่น ๆ พ่าน ๆ เหมือนน้ำไหลโจนลงมาจากที่ต่าง ๆ พอน้ำเป็นมหาสติมหาปัญญาแล้วซึมไปเลย พอลงขนาดนั้นแล้วกิเลสตัวไหนก็อยู่ไม่ได้แหละ มันกล้าแล้วตั้งแต่สติปัญญาอัตโนมัตินี่วะ ถึงขั้นนี้แล้วกล้า แล้วแน่ต่อความหลุดพ้นเร่งวันเร่งคืนเรื่อย ๆ นี่ละความเห็นโทษของกิเลส ทีนี้เริ่มเห็นมากนะ

สติปัญญานี้ขึ้นมากเท่าไร โทษของกิเลสมีอยู่ขนาดไหนแต่ก่อนไม่เห็นมัน พอเปิดอันนี้ออกรับกัน ๆ มันก็เห็นมาก ทางนี้มันก็เร่งใส่กันเลยซี เป็นข้าศึกศัตรูต่อกันฟาดกัน ๆ สติปัญญาก็หนุนตลอดเวลา ความเห็นโทษก็เห็นมาก ความที่จะให้พ้นจากสิ่งเหล่านี้ก็ยิ่งมีมาก มันก็พุ่ง ๆ ๆ สติปัญญาอัตโนมัติ ถ้าลงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติแล้วไม่มีคืน ไปหน้าเลย ขั้นที่จะไสเข้าไปหานี่ซิขั้นนี้ยากทีเดียว ขั้นนั้นก็ยากไปตามขั้น แต่ว่าขั้นยากนั้นมันขั้นได้เหตุได้ผลได้หลักได้เกณฑ์ มันไม่ได้คล่องแบบหัวชนบ้างลืมตาชนบ้างหลับตาชนบ้างอย่างพวกเราภาวนา พอถึงขั้นสติปัญญามันมักจะมีตั้งแต่ตาที่

จะจ้อง ๆ เรื่อย ๆ ตาแหลมคมสติปัญญานี่พูดง่าย ๆ ว่าแหลมคม พุ่ง ๆ ๆ ไม่มีถอย อยู่ไหนไม่มีถอย วันคืนมีแต่มืดกับแจ้งไม่สนใจ เมื่อถึงขั้นมหาสติมหาปัญญานี้มันเป็นสติปัญญาที่ซึมซาบไปเลย นั่นเราถึงได้เห็นความละเอียดลออของกิเลส ต้องจับด้วยธรรม ไม่ใช่ธรรมจับไม่ได้ ธรรมเท่านั้นจับกิเลสได้สังหารกิเลสได้ นอกนั้นไม่มี ฟังซิว่านอกนั้นไม่มี

เวลาปฏิบัติไปมันก็เห็นกันไป ๆ สูงกว่ากันเท่าไรมันก็ดับกัน ๆ เรื่อย ๆ ๆ แต่ก่อนมันเคยสูงต่อเรากิเลส ครั้นสติปัญญาเรามีมันก็ต่ำต่อเราอีกแหละ ทีแรกมันสูงต่อเรา ครั้นสติปัญญามีมากมันก็ต่ำต่อเรา เราสูงต่อมัน เป็นอย่างนั้นนะ เรื่องการฆ่ากิเลส เรื่องศาสนานี้จะชัดได้ในวงปฏิบัติเท่านั้นนะ ที่เราเรียนจดจำมามากน้อยเราไม่ได้ประมาท ไม่ว่าท่านว่าเรามีแต่ความจำลม ๆ แล้ง ๆ เรียนไปไหนสงสัยไปนั้น ๆ ไอ้ที่จะแน่เลยไม่เห็นมี มีแต่สงสัยไปเรื่อย ๆ พอภาคปฏิบัติจับเข้าไปตรงไหน พอไปรู้ตรงไหนความสงสัยนั้นล้มไป ๆ รู้ตรงไหนมันจริงตรงนั้น อ๋อ ๆ อย่างนี้

อย่างเราเดินมาวัดป่าบ้านตาดนี่นะ ตามสายทางก็เห็นมาตามสายทาง แต่เมื่อยังไม่เห็นวัดป่าบ้านตาดเมื่อไร มันก็ยังสงสัยว่าวัดป่าบ้านตาดมีลักษณะยังไง อย่างน้อยนะมันต้องมีลักษณะยังไงจนได้ละ ที่จะให้มันเชื่อเสียร้อยเปอร์เซ็นต์ไม่เชื่อ มันต้องเข้าไปถึงวัดป่าบ้านตาดเอง อ๋อ ศาลาหลวงตาบัวเป็นอย่างนี้ กุฏิหลวงตาบัวเป็นอย่างนั้น ๆ ที่นอนหมอนมุ้งของหลวงตาบัวเป็นอย่างนี้ ๆ ไอ้ที่นอนจมปลักของหลวงตาบัวอยู่ในครัวเป็นอย่างนั้น ๆ มันก็ไม่สนใจละซีใช่ไหมล่ะ ก็เมื่อมาเจอตัวจริง ตัวจริงก็พวกเรานี่ยืนยันอยู่แล้วใช่ไหมล่ะ นี่มันก็ยอมรับ มาเห็นตัวจริงมันเป็นอย่างนี้

ทีนี้เวลาปฏิบัติ ไม่เห็นจริง ๆ อย่างนั้นพระพุทธเจ้าจะสอนโลกถึงสามโลกหรือถ้าไม่จริงขนาดนั้น อาจหาญชาญชัย ท่านไม่เคยสนใจกับใครว่าจะมาคัดค้านต้านทานหรือจะเกรงจะกลัวใคร อันนี้เหนือทุกอย่างแล้วจะเอาอะไรมากลัวมากล้ากับอะไรเข้าใจไหม อย่างนั้นนะ ภาคปฏิบัติมันรู้เข้าไปเท่าไร อ๋อ ๆ เรื่อยเข้าไปนะ มันจริงยอมรับ ๆ ที่เรียนมาที่เราเคยสงสัย ๆ พอเจอความจริงปั๊บรับกันแล้ว อ๋อ ท่านว่าอย่างนั้นถูกต้องแล้ว มันยอมรับกันแล้ว คำว่ายอมรับคือถูกต้องแล้ว ๆ ที่ท่านสอนไว้ถูกต้องไปโดยลำดับพอเราเจอความจริงเป็นพยานกัน เป็นอย่างนั้นนะ

หลวงตาเพียงแต่ตอบว่าถูกหรือผิดนะคะ หลวงตาคะสติปัญญาอัตโนมัตินี่เป็นขั้นที่ฆ่ากาม ๕๐% พอขึ้นขั้นมหาสติมหาปัญญาคือฆ่ากามอีก ๕๐% แล้วก็ไปถึงนิพพานใช่ไหมคะ

ก็อย่างนั้นแล้ว มันก็เป็นอย่างนั้น เราคาดไปอย่างนั้น แต่ธรรมชาตินี้มันเกี่ยวโยงกันไปเลยไม่เป็นพัก ๆ นะ ที่เราว่าชั้นนั้นชั้นนี้เราก็ว่าเอา ความจริงมันเหมือนกับ

เครื่องบินเหินฟ้าเรื่อย ละเอียดขึ้นเรื่อย ๆ คือต่อเนื่องไปเลย ไม่มีพักนั้นพักนี้เหมือนบันได บันไดขั้นขั้นนี้ยังขึ้นขั้นนี้อีกจนกระทั่งถึงขั้นที่สุดยังขึ้นอีก แน่ะ ถ้าเป็นเรื่องของธรรมนี้เหมือนเครื่องบินเหินฟ้า จะขึ้นเรื่อย ๆ ๆ พุ่งเลย เป็นอย่างนั้น นี่ที่เรามาสอนพี่น้องทั้งหลายเวลานี้ อย่างที่เราพูดอยู่ทุกวันสอนทุกวันนี้เราไม่เคยมีสะทกสะท้านกับสิ่งใด พูดให้เต็มยศคือมันเหนือเสียทุกสิ่งทุกอย่างแล้วในสามแดนโลกธาตุนี้ เกินกว่าที่จะมากล้ามากลัวกับมัน ประสาถังขยะเข้าใจไหม

ถังขยะคือวัฏจักร นี้คือถังขยะ วิวัฏจักรคือพระนิพพานคือผู้บริสุทธิ์ผู้ทรงธรรมบริสุทธิ์แล้ว นั่นคือวิวัฏจักรหรือธรรมธาตุ แล้ววัฏจักรนี้ถ้าเทียบกับถังขยะ เวลาถังขยะกับทางนิพพานต่อสู้กัน ถังขยะจึงมีอำนาจมากเสมอไปเพราะมันมีกำลังมากลำดับลำดาผู้ที่จะขึ้นสู่มรรคผลนิพพานนั้นกำลังมีน้อยมากกว่า เวลาเรายังไม่มากนะรายบุคคล ๆ นะ อันนี้มันมากกว่าทั่ว ๆ กันไปหมดจะว่าไง เต็มไปหมดมีแต่ถังขยะ ความโลภก็เต็มหัวใจ ความโกรธเต็มหัวใจ ราคะตัณหาเต็มหัวใจ จนฝาปิด ปิดไม่ลง พวกเราพวกฝาปิดไม่ลง เปิดอ้าตลอด มีแต่จะเอาท่าเดียวคำว่างับไม่มี มีแต่เปิดอ้าตลอดเวลา ไหลเข้ามาเรื่อย ไหลเข้ามาเรื่อย ทางถ่ายก็ไม่ต้องเบ่งมันไหลของมันออกไปเรื่อย เข้ามาของเก่านี่แหละ เข้ามาปากนี่ไหลลงไปนั่น พวกบ้ากินของเก่า ไม่ของเก่ายังไง มันเกิดมันตายมากี่กัปกี่กัลป์มัน ทุกข์ยากลำบากมากี่กัปกี่กัลป์ ไม่ใช่ของเก่าเอาของใหม่มาจากไหน เอา ถ้าว่าหลวงตาบัวพูดผิดลองว่ามาซิ ยอมไหม ถ้าไม่ยอมขึ้นมาอีก กูฟาดให้มันหงายเลยว่ะ

ขอถวายค่าวิทยากรตอบปัญหาร้อยดอลล์ นิดเดียวไม่พอเอาอีก

ไม่ขอมาก มันเลยธรรมความพอดีไป ถ้ามันมากก็บอกมากมีน้อยก็น้อยเข้าใจรึถ้าขี้ถี่ขี้เหนียวเสียจริง ๆ แล้วไม่เข้าไปเหยียบกระทั่งบ้าน เข้าใจเหรอ ถ้าเอาเสียจริง ๆ ก็อย่างพระพุทธเจ้าท่านแสดงไว้ในสกุลที่สำเร็จพระโสดา พระพุทธเจ้าท่านทรงทำนายไว้เลย สกุลนี้มีพระโสดาอยู่ในนั้น สกุลนี้ห้ามไม่ให้พระไปบิณฑบาต คือบิณฑบาตมีเท่าไรมันเอาหมดพวกนี้ ไม่มีคำว่ากลัวจะหมดจะยัง พระพุทธเจ้าจึงห้ามพระไม่ให้บิณฑบาต นี่คือความพอดีเข้าใจไหมล่ะ ไม่ให้เข้าไป ถ้าไปที่ไหนที่ควรจะพอได้อยู่ เช่นพระบางองค์เราลืมชื่อท่านเสียท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านไปฝึกทรมานคนที่มีนิสัยอยู่นั้นถึง ๓ ปีฟังซิน่ะ ท่านยังอุตส่าห์ไป จนวาระสุดท้ายคนนั้นก็ได้สำเร็จพระอรหันต์เหมือนกันเห็นไหมล่ะ นั่นท่านก็ทนเอาถ้าควรทนนะ ถ้าควรปิดก็ต้องปิด อย่าทะลึ่งเกินไป

ธรรมะคือความพอดี เช่น สกุลใดที่เขามีศรัทธาแก่กล้า จะสมมุติให้เขาเป็นโสดาไม่โสดาก็ตาม ที่ไหนที่มีศรัทธาแก่กล้าพระที่รู้จักประมาณในธรรมทั้งหลายก็ควร

จะรู้ตัวเองไม่ควรจะรบกวน นั่นถูกต้องเป็นอย่างนั้นนะ นี่จึงกล้าพูดได้ว่าถ้ามันมากเกินไปเราก็บอกว่ามาก คือธรรมท่านบอกว่ามากเกินไปเข้าใจหรือ

โรงพยาบาลตำรวจฝากมาถวาย ๓,๐๐๐ บาทค่ะ

ตำรวจก็เอามา โรงพยาบาลตำรวจก็มา ๓,๐๐๐ วันนี้เทศน์เลยไม่รู้จักว่าจบที่ตรงไหนนะ วันนี้เทศน์เลยไม่รู้จักจบตรงไหน ไปใหญ่เลย เลยลืมว่าไปจบที่ตรงไหน มาจบตรงไหนก็พูดไม่ถูก

จบตรงติดกัณฑ์เทศน์

ติดกัณฑ์เทศน์เหรอ ถ้าว่าจบตรงติดกัณฑ์เทศน์เราก็ไม่อยากจะจบง่าย ๆ เราอยากได้กัณฑ์เทศน์อีก ทีนี้ให้พรนะ มันจะเลยเถิดแล้ว ดูมันจะเลยเถิดแล้ว

วันนี้พอได้เวลาแล้วเราจะออกเดินทางไปกรุงเทพเสียก่อน ให้พี่น้องทั้งหลายอยู่เย็นใจทุกคน ประพฤติปฏิบัติตัวด้วยความดีที่อยู่กับตัวตลอดเวลาที่สร้างขึ้นมา อย่าเห็นว่าเป็นที่ใกล้ที่ไกลที่ลับที่แจ้ง อันนั้นเป็นเรื่องของกิเลสหลอกคน เรื่องธรรมแล้วทำดีทำชั่วได้ตลอดเวลา เท่านั้น เลิกกันละนะ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันต่อเหตุการณ์ **หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร** ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd